

ZEMPLÉN.

Közlöny a társasélet, közgazdászat s irodalom köréből.

Előfizetési ár:
Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérmentv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petti sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.

Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.

Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lóvy A. könykeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

48-ik szám.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

Pesti terménytőzsde november 5.			Zempléni, s felső-magyarhoni vállalatok részvény áriolyama				Vidéki terményárak legutolsó vásár										
Terményárak		ftos	v. mázsa		C z é g	Ala- kult	Név- sz- ért.	Be- fiz.	Árfolyam	P i a c z							
										Buza	Rozs	Árpa	Zab	Kuko- riceza	Szesz	Sza- lona	
Buza	bánáti	85	7 15	7 20	Zempléni hitelbank	1869	200	100		S. a. Ujhely							
		86			Felső m. hitelbank Eperjes	1368	100	70	140-150	Ungvár	5 10	3 60	2 80	1 80	4 -	37	52
		87	6 95	7 15	Ungvári hitelbank	1869	200	112	175-180	Eperjes	6 10	3 80	2 35	2 40	4 -		
		88			Népbank Kassa	1871	50	25	33-35	Kassa	5 70	3 65	2 35	1 50	3 50	2 4	
Árpa	malátának	72	2 65	3 -	Népbank S. A. Ujhely	1870				M. Sziget	7 20	4 80	3 60	2 40	5 80		
	2-od rangu	72	2 75	3 5	S. a. ujhelyi takarékpénztár	1866	200	200		Szatmár	6 25	4 30	3 50	1 60	5 -		43
Zab		50	1 80	1 85	Eperjesi	1845	105	105	800-850	Nyiregyháza							
					Tokaji					Miskolcz	5 20	3 26	2 30	1 80	2 80	28	40
Kukoricza	bánáti				N. mihályi					Debreczen	5 80	3 -	2 30	1 90			
	2-od rangu				Homonnai												
Bab		85	4 15	4 20	Gálszécsi												
Káposzta	repeze	75	7 62	7 75													
	bánáti	75	7 40	7 50													

K Ö Z L E K E D É S

a magyar északkeleti vasut szerencs-ujhelyi pályarészén.

		Érkezik		Indul		I. Osztály				II. Osztály				III. Osztály				IV. Osztály															
Szerencs						76				48				33				18															
B. Keresztur	10 ó. 7 p. d. e.	7 ó. 36 p. d. e.	9 ó. 45 p. d. e.	7 ó. 10 p. d. e.	9 ó. 45 p. d. e.	1	30																										
Liszka Tolcsva	10 ó. 35 p. d. e.	6 ó. 8 p. d. e.	10 ó. 45 p. d. e.	8 ó. 18 p. d. e.	10 ó. 45 p. d. e.	1	95	1	45																								
Sárospatak	11 ó. 10 p. d. e.	8 ó. 46 p. d. e.	11 ó. 15 p. d. e.	8 ó. 51 p. d. e.	11 ó. 15 p. d. e.	2	60	1	94	1	30																						
S. A. Ujhely	11 ó. 34 p. d. e.	9 ó. 13 p. d. e.	12 ó. 04 p. d. e.	9 ó. 42 p. d. e.	12 ó. 04 p. d. e.																												
S. A. Ujhely						65				49				33				19															
Sárospatak	4 ó. 40 p. reg.	2 ó. 53 p. d. u.	4 ó. 45 p. d. u.	2 ó. 59 p. d. u.	4 ó. 45 p. d. u.	1	30																										
Liszka Tolcsva	5 ó. 10 p. d. e.	3 ó. 26 p. d. u.	5 ó. 20 p. d. u.	3 ó. 36 p. d. u.	5 ó. 20 p. d. u.	1	94	1	46																								
B. Keresztur	5 ó. 43 p. d. e.	4 ó. 03 p. d. u.	5 ó. 49 p. d. e.	4 ó. 08 p. d. u.	5 ó. 49 p. d. e.	2	60	1	94	1	30																						
Szerencs	6 ó. 10 p. d. e.	4 ó. 34 p. d. u.				4	77	3	57	2	39																						
Miskolcz						13	59	10	18	6	80																						
Pest																																	

1871. évi november 1-ső napján S. a. Ujhelyben a kassa-hegyaljai malomkő, gőzmalom és ásvány részvénytársulat által tartott évi rendes közgyűlés

J e g y z ő k ö n y v e.

Jelenlevők névsora:		részvényeik		szavazatok	
		összege	száma		
Szentlélek Gyula		20	4		
Szöllőssy Gyula		3	1		
Cornides Lajos		106	10		
Horváth Endre		2	1		
Mánik József		5	1		
Nyomárkay József		5	1		
" " mint Füleky György megbizottja		5	1		
Valler Leopold		2	1		
Hlavács Jenő		15	3		
" " mint Csáky Rudolf megbizottja		20	4		
" " b. Horváth József		20	4		
" " Jászay Gáborné		15	3		
" " Rojko Anna		5	1		
" " Fröhlich Károly		6	2		
" " Langsfeld Ernesztin		2	1		
" " Fröhlich Erzsébet		1	1		
" " Fröhlich Vilma		1	1		
Czitó Dániel		13	3		
Lászlóffy Antal		2	1		
Polacsek Ignác		2	1		
Czinner Henrich		1	1		
Molnár József		31	7		
Dr. Schön Vilmos		6	2		
Nyomárkay Bertalan		5	1		

részvénytársulat: 293, szavazatok: 56

Nyomárkay Bertalan egyhangulag megválasztottak. Ennek folytán:

1. Elnök Szentlélek Gyula a közgyűlést megalakítottak nyilvánítván, mindennek előtt felolvastatott a társulati választmányának a lefolyt üzleti évről az alapszabályok 71 §. értelmében készített évi jelentése.

Ezen jelentés szerint a lefolyt 1870/71 üzleti évben, a vendég malmászatnál be-

hozott csererendszer, s e mellett a malomkő és traszgyártás összesség szorítása kedvező eredményeket idéztek elő.

Mert — a lefolyt évben a múmalomban 22941 mázsa 73 font örlemény öröltetvén, — ennek nyers jövedelme tesz — 30,059 frt. 50 krt

A parasztmalomban 25,299 mázsa 31 font örlemény nyers jöved. 11,760 frt. 86 kr.

Az eladott malomkövek, trasz, építőkövek, s hamubóli nyereség, és az elhelyezve volt készpénz utáni kamatok tesznek — 356 frt 40 krt

Tehát az évi bruttó jövedelem — 43,076 frt 75 kr.

Melyből levonva az évi kiadást — 23,201 frt 98 krt

Marad tiszta jövedelem 18,874 frt 78 kr.

Levonva ebből az alapszabályok szerinti évi leírásokat s az előbbi évek veszteségét 4365 ft 76 1/2 kr.

Marad a főmérleg szerint kitüntetett tiszta nyereség 14,509 ft 1 1/2 kr.

melyre nézve a választmány következő fizetési javaslatot teszi:

a) fizetendő — az alapszabályok szerinti, s a befizetett 97,800 frt tőke utáni 6% osztalék — 5868 frt

b) A társulati igazgató és választmány alapszabályszerű együttes osztaléka (tantvény) 720 frt

c) A malomszemélyzet részére lekötött serkentési tantieme 237 frt 63 1/2 kr.

d) Társulati igazga-

Mely megjelent társulati tagok — az általuk képviselt tagtársaikra vonatkozó megbízásokat bemutatván, ezen megbízások a jegyzőkönyvhöz csatoltattak; s kitűnően hogy 15 részvényes tag 293 részvényessel és 56 szavazattal van jelen, — az alapszabályok 57 §. értelmében teljes számú megjelenés alapján a közgyűlés elnökévé Szentlélek Gyula, s jegyzőjévé

tónak utazási költségei, kiadásai, s beépítési megtérítése — 500 frt.

e) A tartalék alapba 25 % — 2160 frt.

f) A még fenmaradó 5023 ft. 38 krtól minden részvét után a 6 % osztalékot 10 frtra kiegszítő felülosztalék — 3912 frt.

g) A hátramaradó 1111 frt 38 kr. a jelen 1871-1872-dik üzleti évek nyereség s veszteség számlájára

hozandó elő — összesen 14509 ft. 1 1/2 kr.

Ezután kiemeli a választmányi jelentés hogy forgalmi tőkét 20,000 forinton felül maradván még fen, — a fentebbi számokban kifejezetti kedvező eredmény a bevezetéséig érintett kezelési rendszernek t. igazgató általi erélyes keresztül vitele folytán állott elő, — a ki fáradozásain felül még igazgatói-előde Csink Jánosnak nyereség esetére ígért külön osztaléki díjáról is a társulat javára lemondott.

Kiemeli továbbá a jelentés miként a malomüzlet nagyobb mérvbeni kifejlesztése s egyszersmind az őrlésnek gépromlás és tisztítás eseténi szüneteléstől megóvása végett — egy második gőzkatlanok felállítására vált immár szükségessé — mely ez év folytán beépített szándékolatik.

Végül: kiemeli a választmányi jelentés hogy a lefolyt évben előfordult gépmegromlás, s a gyár munkásai közötti betegeskedés az üzlet jelentékeny hátrányára levén — különösen a társulati faszállítók által okozott fahiány is tetemes kárt idézet elő; sőt e kérdés tekintetében a választmány kénytelen volt pörös térére lépni, s a faszükségletre lekötött erdőt zár alá vétetni.

A választmányi jelentésben kifejezett ez évi kedvező üzleti eredmény örvendetes tudomásul vétetvén, — a 14,509 frt. 1 1/2 krnyi tiszta nyereség beosztására nézve tett választmányi javaslat elforgadtatik, — s a mai közgyűlés jegyzőkönyvének nyomtatványban leendő szétküldése által erről az összes részvényesek annak kiemelésével értesítettnek: hogy e szerint minden egyes

részvény után 10 forint levén osztalékul fizetendő — ezen osztalékot a fizetéseket közvetítő s. a. ujhelyi népbankból, és pedig az 1-ső 2-od 3-ad 4-ed s jelen 5-öd évi részvénytulajdonosok ottani együttes bevonása és beváltása mellett bárnikor felvehetik.

Társulati igazgató eredmény teljes fáradozásait, s a v. jelentésben említett külön díjjakról a társulat javára lett lemondását a közgyűlés elismeréssel kisérven, — valamint a beépíteni czélzott második gőzkatlan felállítását, ugy a társulati faszállítók ellenében bevezetett peres lépéseket, s különösen a társulat részére lekötött erdőnek zárlat utáni biztosítását — helyesli.

2. Olvastatván a számvizsgáló bizottság jelentése — melyszerint semmi nehézség fen nem forog. —

Tudomásul vétetett, — s egyszersmind tekintve hogy a gyár helyszínén eszközrendő pontos számvizsgálat kiadást, időt és fáradságot egyaránt vevén igénybe, a számvizsgálóktól mindezek megtérítés és díjazás nélkül nem kívánhatók — méltányosnak és czélszerűnek látja a közgyűlés: hogy jövőre a számvizsgáló tagok uti költségeik megtérítése mellett, s ezen felül a számvizsgálatban töltendő idejökre személyenként 5 ftnyi napidíjjal fizetessenek.

3. olvastatván Ujházy József választmányi tag levele melyszerint gyöngéledő egészsége miatt e minőségéről lemondását tudatja, s kivüle még — Nyomárkay József és Dr. Schön Vilmos választmányi tagok is a választmányból alapszabályszerűleg kilépvén:

Választmányi tagul Nyomárkay József, Dr. Schön Vilmos és Nyomárkay Bertalan választattak meg.

4. számvizsgálatra

megválasztattak rendes tagokként: Horváth Endre, Czinner Henrich és Mánik József, póttagokként: Ecsedy Tamás és Valler Leopold.

5. Hlavács Jenő társulati tag azon javaslatát folytán, hogy a Kassán lakó számos részvényesek részvényosztaléka kiadásának megkönnyítésére az elosztandó készpénz bizonyos összege Kassára vala-

mely fizetés közvetítő pénzintézethez tetsessék át —

indítványozó részvényes tag mint kassai lakos felkérte hogy e tárgyban a kassai zálogház vagy más intézettel érintkezésbe lépjen, s mennyiben ez a részvény társulat költsége nélkül kieszközölhető lenne — a szükséghez képest — teljesítse ott is az 5 évről szóló szelvények együttes bevonása mellett eszközrendő beváltást, — mely beváltási összegek az illető pénzintézetnek — a beváltandó szelvényekhez képest — a s. a. ujhelyi népbank által megtérítendőek lesznek.

Ezek után több indítvány nem tétetvén, a közgyűlés feloszlott.

Kelt m. fent

Hitelesítette: Jegyzette:
Szent-Lélek Gyula, Nyomárkay Bertal.
elnök. jegyző.

A nagymihályi gőzmalom

Nagymihályban mint Zemplénmegye északnyugoti és Ungmegeye keleti legtermékenyebb vidékének központján, egy nagyabbszerű műmalom felállítására már több év óta általánosan hangzatosított közöhabjtás.

Ezen iparvállalat alapítására alakult társulat részéről az aláírási felhívások kibocsájtva levén — az érdekeltek tájékozásául megismerjük azon adatokat, melyek ezen életre való vállalatnál az alapító társulatot vezérelték:

A nagymihályi műalmi vállalat mind azon kellekekkel rendelkezik, melyek egy ily vállalat létezésének sőt virágzásának tényezői jelesen:

a) az olcsó telephelyiség, a közel szomszédságban mint egy száz ölnyire fekvő kőbánya, a szinte helyben lévő s mérsékelt azon kapható téglá, ugyszinte mész s egyéb építkezési anyagszerek, valamint viz is bőséggel.

b) az olcsó hajtó erő, amelyiben a fának öle nyolcz forintba kerül; s annak ára a közelben lévő s gallicziáig terjedő erdőségek nagyobb mérvű pusztítása mellett sem emelkedhetik, azon okból — mert szinte közelben több rendbeli hatalmas versenyre képes köszönbánya nyitattott meg.

c) a termény fogyasztó helyekkel forgalmi öszveköttetés. Már eddig is a nagymihályi határárok gabona kereskedési forgalma hetenként a négyezer mérőt meghaladta; gácsország e vidék terményeinek folytonos állandó vevője szállítója s fogyasztója, s biztosan remélhető hogy az 1872-ik évben megnyitandó Kassa

TÁRCZA.

Lucretia.

(Korrajs)

Irta Kretovics József.

(Folytatás.)

I.

A titok.

Rómától északra egy szép lánczolat terül el, az Alpések egy mélyen benyuló ága. Gyönyörű hely!

A hegyek közt — melyeknek magasabb tetejét csak szirtek fedik — pompás völgyek nyulnak végig, melyeken a vadak legnemesbbjei cikáznak futkároznak, mert nincs ki-től félnők, mivel a római nép el van foglalva saját és mások sorsával, mert ők inkább ember mint vad vadászók.

Itt egy patak csevegve fut végig a szép völgyön, néhol mélyen kinyalva a hegygerinczet, máshelyt pedig zúgva ömlik egyik szikláról a másikra, míg végre a völgybe ér, hol a maga magának jelölte uton tovább halad, megfürösztve a virágokat, melyeket a lágy szellő felé hajtogat.

Sietve fut végig a patak medrében, míg nem Rómától egy negyedórán távolra sziszegve ömlik a Tiberisbe.

A Rómából kijövő uton egy lovas köze-

ledik a hegyek felé, midőn a patakhoz ért, megállítja lovát; a nemes állat nyihogva dugá orrát a patak friss vizébe, mignem lecsillapítja szomját.

A rajtülő férfi megereszté lova kantárát, mely már az utat ösmervén: igazgatás nélkül haladt a patak mellett felfelé.

A lovag csinos fiatal ember; ajka körül szép kis barna szakál konkorul, a kis bajsz, mely orra alatt feketlett szépen illett római arcához. A piros ajk, a nagy homlok, melyen szép gesztenyebarna szemöld foglalt helyt, valami nem érthető bus komolyságot árult el, mely fiatalsága daczára egy küzdelmes életnek utójele gyanánt tekinthető. Gondolkozva haladt tovább, nem is nézve lova elé: hisz az már tudja az utat melyen tovább kell mennie.

Midőn gondolkozott, néha egy elkésett mosolyra nyílt ajka... Óh, de e mosoly nem illik azon homlokhoz, melyen az élet terhei ily hamar barázdát szántottak. Mosolygása közben alig érthetőleg ily szavakat rebege:

— Óh Anasztáziám nevelt fel őket gondal, nekem még nem lehet!... most lova egyszerre megállt, az ifju hirtelen felnéz s örömmel nyult iva s tegze után;... pár percz mulva repült a nyilvessző sivitva hasítván a levegőt s a lovag utána ugratott. Az erdő szélben lengorva lováról, egy szarvas tehenet huzott elő a bokrok közül, melyet nyila épen szíven talált, felkötven a zsákmányt lova nyergéhez s ismét folytatá utját a mindig keskenyülő völgyön fölfelé. Lova lépést menve lassan haladt, mignem egy negyedóránra megállva egyet nyihogott, mintha gazdáját akarná figyelmeztetni; az ifju pedig örömmel szökölt le róla.

Ha kissé körültekintünk e helyt meglepetve fogjuk észrevenni, hogy láthatárunk nagyon megszükkült, hacsak nagyobb figyelemmel nem vizsgálódunk eltévesztjük bejöveti ösvényünket is; de nem!... hisz itt e patak, mely csörögve ömlik le egy szikláról a másikra, melyben már öblös medence alaku gödrött mosott magának, s ott zugva fordul meg kis örvényt képezve, mignem egy kis nyíláson susogva folyik le a gyepázsitra, hol utját tovább folytatja a völgybe le.

Valóban gyönyörű hely, mintha emberek élnének itt közelben; pedig oly csendes minden még a madarak sem járnak itt, csak a sutogó szellő zavarja meg a csendet, megmeg rázza s fák leveleit s zörögve huzódik végig az egész hegysoron.

A vízmedence mellett egy — folyondártól s más erdei növényeklől befutott — sziklarepedés látható.

A jövevény lovát egy fagalylyához, melynek kérge már simára volt dörzsölve, mintha mindig erre használtatnék — kötö. A nemes állat ránézett gazdájára, ki sörényét végig simitva megveregeté nyakát — mintha kérdeznék akarná rabságának okát.

A lovag leoldván nyergéről az ejtett vadat, a sziklarepedéshez menvén, eltűnt a sötétségben.

Néhány percz mulva az ifjut egy — sziklarepedéshez vájt s lakhelylyé alakított — üreg ajtaja előtt látjuk.

A szobában — mivel így nevezhetjük a helyet — egy fiatal nő ül, két kis fiuval játszva; midőn a nagyobbik — egy 4 év körüli szőke göndör haju gyermek, fehér arcán alig látszott pirulása s hajnalnak, mely ifju élet-

Oderbergi
rosország
e vidékről

d.) A
olcsó munk

c.) F

az üzleti t

helyben a

monnán

fennálló ta

kok, valan

pénz és hi

f) A

vidék gazd

felé hegye

részint is

talaj melle

évtizedek

észleltetett

E v

többen a

több évek

buza tern

minőség

hozott sul

tása s ok

hogy a ka

szerint e

a miskolo

lás e vid

hát ezen

A v

iránt vala

vényesek

Minthogy

kétszáz r

alapítói is

ki — mel

előnyös t

kezdemén

ség figyel

A n

lalathoz s

iránt gró

mény ala

ség tekin

már az e

aláírások

nek isme

zását, eg

szabbi á

gos n kib

jékozása

kezökben

I. A

Nag

II.

mihályi v

vezetik.

III.

alapittatit

nek napj

nyomkod

—

fájni fog

mek any

öelve, m

—

— kiálta

czu, villo

ség hang

—

som, ide

téged is.

—

előbb kü

dá, hogy

—

szeretem

geden ell

szeretlek

A

ki oda h

lokát; az

—

igy szolt

—

lele fuld

imént...

ütött, én

töle,...

nem sze

—

tus?...

—

8; mert

Oderbergi vasuton nyugoti galliczia, sőt porország liszt szükséglete is legalább részben a vidékről fog fedeztetni.

Az ország olcsóbb vidékéhez aránylag kevés munka.

c.) Forgalmi akadályok s válságok esetén az üzleti tőke könnyebb beszerzése várható a helyben és szomszéd városunkban mint Homonnán Gálszécsben, Ujhelyben, Ungváron fennálló takarékpénztárak s kereskedelmi bankok, valamint szinte közel lévő kassai eperjesi pénz és hitelintézetektől.

f) A mint egy 60 □ mértföld kiterjedésű vidék gazdag buza termelése, melynek az észak-felé hegyekkel védett, dél felé nyílt fekvés a részint iszapos részint televényes termékeny talaj mellett annyira kedvező, hogy a vidéken évtizedek óta mostoha év a gazdaságban nem észleltetett.

E vidék termelő birtokosai kik között többen a gazdaság terén országos tekintélyek, több évek óta különös figyelemmel voltak a buza termelés emelésére, úgy mennyiség mint minőség tekintetében, a bánátról közvetlen hozott súlyosabb vetőmag gyakoribb megújítása s okoszerű talaj mivélés által, annyira, hogy a kassai, nagysárosi igtói gőzmalomk rendszert e vidékről láttatnak el, sőt legközelebb a miskolci műmalom részére is tétetett vásárlás e vidékről, a fuvar egész nyeresége tehát ezen vállalat javára esik,

A vállalat legelőnyösebb létrehozása egyéb iránt valamint annak okoszerű vezetése, a részvényesek buzgalma s tevékenységétől függ. Minthogy az első felhívás folytán több mint kétszáz részvény aláíró jelentkezett, a vállalat alapítói ismételt aláírási felhívást bocsájtottak ki — melyre minthogy az több teremben lévő s előnyös tőke elhelyezésre alkalmas iparvállalat kezdeményezésével áll kapcsolatban a közönség figyelmét felhívjuk. A felhívás szövege ez:

A nagymihályi gőzmalom alapító, a vállalathoz szükségelt helyiség és anyag szerek iránt gróf Sztáray Antal uralal kötött egyezmény alapján s azon nagyobb mérvű érdekelt-ség tekintetbe vételével mely ezen vállalat iránt már az első felhívás folytán létre jött tömeges aláírások által is mutatkozik, — köteleességüknek ismerik a vállalat részletesebb körvonalozását, egyszersmind az aláírási idő meghosszabbítása mellett az aláírási íveket folytatólagosan kibocsájtják, s a vállalkozók bővebb tájékozása végett az aláírási feltételeket következőkben részletezik:

I. A keletkező részvénytársulat cége:

Nagymihályi gőzmalom,

II. A telep helyisége közvetlen a nagymihályi vasuti állomás szomszédságában terveztetik.

III. Ezen iparvállalat 400,000 frt. tőkére alapítatik, mely 2000 darab kétszáz forintos

részvény kibocsájtása által szerzettetik be. Ezen részvényekből egyelőre ezer darab bocsájtatik ki, a hátralevő ezer darab kibocsájtásának határideje s rendszeresen megalakult részvénytársulat közgyűlése által lesz meghatározandó. Ezen utóbbi ezer darab részvényből azonban az alapítók kétötöd részt névértékben maguknak tartanak fel, három ötöd részre pedig szinte névértékben a részvényeseknek leendő elsőégi jogok részvényeik száma arányában.

IV. A kibocsájtott részvények aláírási határideje ezennel folyó 1871-ik évi december hó 17-ik napjáig meghosszabbítottatik, mely idő alatt az aláírás eszközölhető az alólírt alapítóknál, továbbá a következő ivtartóknál: Nagymihályban: Brenning Ferencz s a takarékpénztár.

Homonnán: a takarékpénztár.
S. a. Ujhelyben: Szentgyörgyi József.
Ungváron: az ipar és kereskedelmi bank.
Kassán: a zálog s hitelintézet.
Gálszécsben: a takarékpénztár.
Varannón: Csizsar István.
Eperjesen: az ipar s kereskedelmi bank és Klauszer Zsigmond.

V. A kibocsájtott ezer darab részvény tulajdossága esetében leszállításnak van helye a részvények száma arányában.

VI. Az előleges költségek fedezésére az aláírók által minden részvénytől kétszázforintos fizetendő be az ivtartóknál folyó 1871-ik évi december 17-ik napjáig nyugtatvány mellett.

Az ivtartók az aláírási ívet s a befizetett pénzeszeveget Németh László h. ügyvéd, alapító tag mint ideiglenes pénztárnok kezéhez Nagymihályba folyó 1871-ik évi december 20-ig napjáig beszoigaltatják.

VII. Folyó 1871-ik évi december 20-ik napján d. e. 9 órakor Nagymihályban a Casino egylet termében alakuló közgyűlés fog tartatni, melyre az aláírók ezennel meghívottak.

Az alakuló közgyűlésben az alapítók részéről előterjesztendő alapszabályok tárgyalás folytán megállapítottván, jóvá hagyás végett a nm. m. kir. ker. miniszteriumhoz felterjesztettek. Az alapítók ugyanakkor a tervet s költségvetést ezen gyűlésnek be fogják mutatni.

Nagymihály, 1871-ik évi nov. 6-án.

Gróf Sztáray Antal.
Vladár Kristóf.
Zsolnay Endre.
Dercsényi Kálmán.
Brenning Ferencz.
Szirmay Gyula.
Rosenfeld Lajos.
Németh László.
Malonyay Ferencz.
Boronykay László.

Közgazdaszat.

Nemzetgazdasági irodalmunk hanyatlásának fő oka.

A jóra való erők, a gondolkodó fők a magas fogalmu politikusok, a tanult status-férfiak, a diplomás emberek jóformán mind elszegődtek — hivatalnokoknak és miután állásuk elég biztosított, hogy gondatlanul élhessenek: nincs elég szakmunkatárs és nincs elég előfizetője sem a nemzetgazdaszat jelenlegi irodalmának.

És a saját bajjaival küzködő nemzet jelen életében felette szomorú jelenség az is; hogy függetlenségére, önállóságra csak kevés törekedik, az ily kevesek bármelyike pedig, ha röviden azt mondja: uram! — 1848-diki időkből öröklött elvi következmény, a 20 évi véresverejtékekkel szerzett gyakorlati praxis, a haza iránti független ragaszkodás — kellő garantiákkal tekintethetők: mikép ez és ez iparág vezetésének sikeres megoldására belkem egész hevével, jellemem egész tisztaságával fogok hatni és öröködni — az ily emberek bármelyike mondja, ha legalább is egy grofi protector nincs mellettük, rendszeresen hideg közönyt illetetik; a helyett: hogy hasznavehető alkalmaztatásán örülne az a magas állásu status férfi: ki szolgáját kész inkább alkalmazni valamely gazdasági ág vezetésénél — minsem a 48 ból árván maradt, de mégis mindenkor józannal gondolkodó practicus férfit.

A megyékben, az országban fent és alant egyiránt, nem egyszer történik ez.

Isten sajátos átká veri e nemzetet a nepotismus öklével.

Önézet magyaráztatik arrogantiának, a szerényül elvonult hallgatagság, butaságnak.

Aljas bizelgések országa lett ez a szegény Magyarország.

Es a kor haladása ellenére, napjainkban még az is sértés, ha mindjárt úgy nem kezdjük: Excellentiád, méltóságos vagy nagyságos stb. stb.

Minden igaz szót, még a gazdaszat terén is — mihelyt ez nagyságos véleményünkkel nem egyezik: politikai bábéknak nézünk, holott a jó ügynek úgy, mint a hitvány divatos hivalkodásnak is, csak az olyan tesz igaz szolgálta. tot: ki nyíltan s tartalék nélkül beszél és akként cselekszik; és soha sem az: aki alattomos sompolygással lopja meg bizalmunkat... azonban napjainkban ez mind — nem tesz semmit is; csak fennkölt patrioticus affectatióknak saturálva legyen.

Sülyedünk!

Alpunk nincs, mert ezt lételemzésben soha sem alkothatja a politika.

Arra legelső főveny-s porondul szolgálhat az anyag, ezen alaperő pedig a közgazdaszat méhében feueklik.

nek napját megelőző — így kiálta fel szeméit nyomkodva:

— Anyám! szemem igen viszket.

— Semmi kis fiam! de ne dörzsöld mert fájni fog. — Felelt a fiatal hölgy, kit a gyermek anyjának neveze, s gyermekét magához ölelve, megcsókolá.

— Hát engem nem csókolsz meg anyám? — kiálta a kisebbik egy gömbölyű barna arczu, villogó sötét szemű fiu a gyermeki irigység hangján.

— Dehogyan nem! jer közelebb kis Brutusom, ide bátyád mellé, had csókoljalak meg téged is.

— De anyám! — kiálta a kis Brutus — előbb küld el onnan. Aquilest, mert ő azt mondta, hogy nem szeret.

— Nem szeret!... no jó... úgy én nem szeretem őt — s a kis szőke gyermeket gyöngéden elhárította öléből. — Jer most, mert én szeretlek.

A kis Brutus örömmel szaladt anyjához, ki oda hajolt hozzá s megcsókolá barna homlokát; ekkor Aquiles elszororodva sirni kezdett.

Az anya megajánlva az elkeseredett fiut, így szólt:

— Hát fogod-e öcsédet szeretni?

— Hisz én... szeretem... őt — felele faldokolva a könyektől a kis fiu — de az imént... itt játszottunk és... ő engem megütött, én nem akarván vissza ütni, felálltam tőle, ... s azt mondtam... neki, hogy... nem szeret... te.

— Ugy hát te vagy a hibás ugy-e Brutus? ... te kis pajkos.

— Nem én, nem én! — kiálta élénken — ő; mert elvette tőlem a kockát.

— Jupiter tudna köztetek bíró lenni, hisz mindenteknek igaza van. Jertek ide mindjárt! ... csókoljatok meg egymást... így ni!... már most fogjátok kezét.

E pillanatban megnyílt az ajtó s belépett rajta a jövevény.

— Ah férjem! — kiálta a nő. nyakába borult s megcsókolá.

A két gyermek elbocsátá egymás kezét, kiki az érkezetthez szaladt:

— Apa! apa! mit hoztál nekünk? — kiáltának, atyjok öltönyébe kapaszkodva.

— Egyegy csókot, ha megérdemlitek — válaszolt atyjok.

— Én megérdemlem, mert jól viselém magam — szólt a kis Brutus.

— Én is! — kiálta Aquiles.

— No ugy mindketten megkapjátok — s lehajolván hozzájuk, megcsókolá őket.

A gyermekek ugráltak örömben... Az atya leült nejével egy lőczára, honnan mindketten örömmel szemlélték a kis pajkosok játékaikat.

— Oh Brutus! kedves férjem — szólt a nő s hóhéhr karját gyöngéden tevő föl férje jobb vállára — meddig kell még nekünk, így elvonulva a világtól, vadonban élnünk; mikor elvonsz már oly örömhírrel hozzánk: „szabad hazánk, szabadok vagyunk mi is!”

— Csak türelem kedves Anastasiám! türelem. Jó még idő, melyben azok, kik most fenn vannak a dicsőség ingatag trónusán, egy gyöngye szétől lesodortatnak a mélységbe; azok, kik most gyötrődve a nyomortól kineztaának, s tengődve élnek napjaikat: mint lilium a sás közül, felfognak emelkedni mindennek fölött, hogy elvegyék hű kintársauk jutalmát. —

— Lásd kevesem! én e reménytől lelkesülve türöm nyomorult napjaimat... Hja! nekem békével kell türnöm mindazt, mit atyám gyilkosai velem elkövetnek... Pedig tudnák csak szívemnek irántok való gyűlöletét!... Midőn én az összegyűlt gyilkos családot szavammal, melyek végig sértének a tisztá érzelmi embert, megnevettem: keblem felduzzad, szívemben forr a vér a gyűlölet lángjától, sértetetlen badar beszédemmel cifrázom meg czimeiket: akkor ők kaczagnak az elmenyomortnak hitt fölött — Pedig hah! látának keblem belsejébe... Ilyenkör jobb kezem mindig a tör markolatán pihen, sokszor görcsösen szorítom meg annak csont nyelét... mindannyiszor csak rátok gondolok kedvesim; mert bizonytal mondok, hogy ha te nem volnál s e kedves gyermekek, már rég vértől, azon ocsmány gyilkosok vértől piroslának e tör.

— Oh ne tedd azt kevesem! az ég idővel meg fog jutalmazni szenvedésidét;... türjük békével tovább is a sors csapásait. — Szólt a nő s megcsókolá férje borus homlokát:

— Engem is anyám! — kiálta a kis Brutus, ki bátyjával az özecke puha szőre közt játszott ujjával.

Pár óra múlva, a már ösmert lovagot ismét találjuk a völgyön lefelé menni. arca kis séremltebb vala mint midőn vele találkoztunk. Nem sokára beért a városba, hol eltűnt az utcán.

(Folyt. köv.)

Próbáljatok meg ti mely tudomány nemzet gazdászok — ne szavakkal, hanem tettel és ha megteremtették e csekély de szükséges létalapot — ugyanakkor, hidjétek el megszűlnének nyomban: a soknemű monographiák is, addig azonban:

ha itt-ott gyakorlati sikerben jelentkező gazdasági erők mutatkoznak, segítsétek azokat elő; becsülve az önálló gondolkodással párosult cselekményt, de ne fitymáljátok...

Le a „Zopfi“-fal, ott a „parádé“-val. Aljon meztelenül az igaz szó a valóság, vagy vissza a majomfaj eredetiségéhez messze olyan igen nagyon messze...

— A fenn érintett sarkalatos okhoz járul még azon oportunitétekből merített bölcs törvény átmodításának kizárólagos szükségessége is: mely jelenleg aránytalanul nagy terheket ró a fekvő birtokokra s a földekre: megfosztván a tulajdonost nem egyszer a szükségesség mindennapi kenyerétől úgy, mint a gazdasági irodalom pártfogolhatóságától is; miglen a helyén hetvenkedő töképenzes: megadózatlan fényes pénzhalmaza között feleli, mint mindenkor felelte; a hazát és azzal együtt az összes nemzeti irodalom szellemkincseit.

N. Z.

Tárogató.

(Helyi, megyei s vidéki ujdonságok.)

(!) **Weisz Mór** nyomdatulajdonos f. hó 4-én esti 9 órakor jobblétre szenderült. A megboldogult egyike volt azon embereknek kit nem csupán az önfentartás kötelessége, de egy nemes ambíció is vezetett pályáján. Ő mint nyomdatulajdonos igen szűk munkakört látott vállalatában s igyekezett azt áldozatok árán is kiemelni az ipar hétköznapi fogalmából: hogy valódi rendeltetésének megfelelően. Ő állítá fel Ujhelyben az első nyomdát s ő alapítá Zemplénben „Zempléni Híradó“ czímen az első lapot, melynek több évig a részvéltenséggel szemben áldozatkész kiadója volt. Mint családapa tevékeny és szorgalmas, s mint ember a tiszta becsületesség híreben állt. Özvegyet, egy férjnél levő s három kiskorú gyermeket hagyott maga után. — E gyászestnek s az azt megelőző körülményeknek tulajdonítható: hogy lapunk mult heti számával elmaradtunk, mely hiányt azonban mellékletek által igyekeznünk mielőbb kipótolni.

(!) **Szathmáry Károly** igazgatása alatt szintársulat érkezett városunkba, s előadásait a Magyar korona termében „Angyal és Ördög“ francia vígjátékkal tegnap megkezdte. Az előleges színi jelentés szerint 12 előadásra 8, 6, és 4 fíjával bérletet nyit az igazgató, melyet dec. 12-én ígér megkezdeni. Hogy a társulat működését kellő siker koronázza, részünkről azon tanácssal állunk elő: hogy igyekezzenek a társulat mennél több új darabot venni föl repertoírjába; miután az operette nyalánságaihoz szoktatott közönség csakis ez esetben lesz hajlandó nyulni a drámai színészet kevésbé pikáns eledeléhez. Fájdalom így van ez mai naposság! Divatszörűség lett a civilizált világ bálványa, mely nemcsak a társadalom és családi élet sat. de a művészet, tudomány és erkölcsöknek is erősen befészkelte magát.

(!) **Hymen.** Barna Bertalan helybeli ügyvéd barátunk közelebb tartá esküvőjét Szőgyény Sarolta kisasszonnyal Szabolcsmezőgyében. A görög mese szerint az első ember vétkezett, s az istenek kétfelét oszták öt férfit és öt nőt teremtenek egyből; s úgy alkoták, hogy egyik se legyen magára boldog, mindkettő epedve legyen kénytelen lelke felét keresni, s megtalálván együtt legyenek boldogok, együtt képezzenek egy boldog teremtvényt. Nem kívánunk egyebet t. barátunknak mint azt, hogy e mese valósággá váljék nála, s szeretett párjával zavartalanul élvezze azt, amit sokan oly hiába keresnek s még többen eljártszanak, — a családi élet boldogságát.

KOLENER JÓZSEF,
kiadótárs.

(!) **A pesti vakok** intézetének 8 kilépett növendéke Horváth Gábor vezénylete alatt f. h. 3-án a korona termében hangversenyt rendezett. A fölléptek játékának megbirálása nem eshetik azon paragrafus alá, melyet más esetknél simpliciter ráolvasunk a hangversenyzőre, de bár a szerenésitlenek iránti részvét elfoglaltá tesz, anyit himezés nélkül be kell vallanunk: hogy az előadás tiszta és szabatos volt, valahogy az előadás is tapintatosan állított mint a műsorozat is tapintatosan állított össze. Közönség — daczára a kedvezőtlen időnek — szép számmal jelent meg az előadásra.

(!) **Az új megyei bizottmányi** tagok megválasztása m. h. 28-án ment végbe az egész megyében. Több értesítés van kezünk között, melyek a megválasztottak névsorát jelzik, de közéletüket jövő számunkra halasztjuk, amikor már valamennyi áttesik az igazoló bizottság retortáján. — A választásokra vonatkozólag több fölül erős korteskedéseket esceltelnek tudósítónk, melyek igen kedvezőtlen világitásban tüntetik fel azokat, kik befolyásukat a népre rendesen nem a köz, de magán és pártérdek szemponyjából a pressiók minden kigondolható nemével igyekeznek érvényesíteni. Mikor lesz már vége e skandalozus gazdálkodásnak? Kérjük mi s kérjük velünk sokan. Felelet: mindaddig, míg a népet önértéssé nem tesszük, ami pedig egyedül a józan nevelés által érhető el.

(!) **Az új megyei tisztviselők** megválasztása már csak rövid napok kérdése. A korteskedés áramlatai mindeufelé megindultak s a többek között oly neveket is hoznak forgalomba, melyek jobb és balpártot egyaránt kielégítenek. Így írják a felvidékről nekünk hogy a nagymihályi járás közigazgatási főszolgabírói állomásának betöltése N. Mihály városában a kerület több érdemes tagja jelenlétében szóba hozatván, ezen állomásra Kazinczy János felkérése — ki az egész kerület bizalmát megnyerte — egyhangulag elhatározott. Egy a megye intelligens osztályából alakult küldöttség fel is kereste berettoi birtokán, kérvén őt a jelöltség elfogadására; mely felszólítás illetőleg felkérést Kazinczy János megköszönvén, kijelenté: hogy miután látja, miszerint a kerület kívánja tőle a nevezett szolgabírói állomás elfogadását, enged a közohajnak, s kész nyugalmas életét a tisztviselőséskedés zajos s igen gyakran csak töviseket termő pályájával fölcserélni.

(!) **Az ujhelyi** kerület képviselőjeül — szárnyaló hírek szerint — a baloldal Matolya Etelele másod alispánt akarja felléptetni.

(!) **A bányácsi** gör. kath. lelkésztől következő czáfolatot vettük: A „Zemplénnek“ 46 számú „Tárogatójában“ a bányácsi g. k. lelkésztől egy czikk jelent meg, melyben az tudatik ezen lap tisztelt olvasóival, hogy a bányácsi g. k. lelkész — mint a tudósító hallotta — 5 ft. büntetés, és a pokolba jutás terhe alatt megtiltotta híveinek vasárnapokon a szüretelést.

Ezt elolvastva mosolyognom kellett mint megmesolyogta czikíró a poklot és gondolnom: hogy fonókába való az olyan beszéd, a mely minden alapos adat nélkül pletykál. (hó hó!) és miután egy orosz papra botrányosabbat felmutatni nem tud, ezzel akarja ócsárolni jellemét, és ötlet híveivel együtt mint bigottat a közönségnek bemutatni.

Ámbár pedig ezen reám fent eljárásban, ha az csakugyan megtörtént volna is, — semmi sincs a miért pirulnom kellene, kivéve hogy nemelyektől talán bigottnak tartatnám, de mint hogy a valótlan, ha ez személyemre még fényt hozna is nem tőröm; azért hivatva érzem magamat, a „Zemplén“ olvasó tisztelt közönség fel tudatni: hogy a nekem tulajdonított tilalomban semmi való nincs, ez mind kigondolt, és talán kitervezett támadás a miért is azt rossz akarát, vagy éppen helytelen értesülés kifolyásának nyilvánítom.

A mi pedig az ehhez ragasztott kommentárt illeti melyben a czikíró leczkét ad: mily joga van hívei irányában a lelkésznek hogyan

kell megünnepelni a vasárnapot, és miről kell predikálni a papnak, azt mondom hogy ebben sincs igaza, mert az elsőre nézve: a lelkésznek van joga lelkiismereti dolgokban szabai büntetést ha vallásos hívei ebben beleegyeznek (tehát kettőn áll a vásár szerk.) vagy a mi több erre a lelkészt felkérlek, a mi nállam csakugyan megtörtént, és akkor nem kell se exequens bíró se paragrafus. A mi pedig a pokolli ijesztgetést illeti, ez a meggyőződés és hit dolga, soknak használ, és seukinek sem árt. Ami pedig a vasárnap megünnepelését, mint a czikíró szemében a lapis offensionis-t illeti, eziránt bátor vagyok a czikíró utalni a zsidokra kikeről nagyon tudva van, mily szigoruan megtartják szombatjukat, sőt azt általunk is tiszteletben tartatják, Végül jelentem a tisztelt czikírónak hogy híveimre vonatkozó kötelességem iránti tanácsára nem szorultam, a czikíró a maga háza előtt seperjen, engemet pedig ne oktasson hogy mit predikáljak én híveimnek, mert azt el nem fogadom. Kelt K. Bányácskán 1871-évi nov. 24-én Petrasovics János ruda-bányácsi g. k. lelké z. Így szól a czáfolat, melyre ha nem felelünk, csupán azon okból tesszük, nehogy polemia nőjje ki magát belőle. Mi kérdéses ujdonságunkat egyenesen a tisztelendő úr hivatól vettük s ha ők fillentettek akkor e czáfolat éle is őket érje. Különben pedig „szent a békeség!“ Szerk.

A s. pataki népbank

forgalmának

1871. október és nov. havi kimutatása.

Bevétel.

1) 1871. szept. havi pénzkészlet	3060 ft 85 kr.
2) Havi részvényre	2239 „ 92 „
3) Adósság befizetése	77875 „ 80 „
4) Kezelés és vegyes	2138 „ 73 „
5) Betétre	2829 „ 4 „
6) Kölcsön	14400 „ — „
7) Tartalékalap	10 „ 75 „
Összesen	102554 ft 79 kr.

Kiadás.

1) Kamatra kiadatott	81854 ft — kr.
2) Kezelés és vegyes	296 „ 2 „
3) Betét visszafizetése	4182 „ 33 „
4) Ennek kamatja	82 „ 97 „
5) Kölcsön visszafizetése	14100 „ — „
6) 1871. okt. havi pénzkészlet	2039 „ 47 „
Összesen	102554 ft 79 kr.

November hóban.

Bevétel.

1) Pénzkészlet 1871. okt. 31-én	2039 ft 47 kr.
2) Részletes részvényre	5389 „ 43 „
3) Adósság befizetése	105725 „ 50 „
4) Kezelési költség és vegyes	3290 „ 52 „
5) Betét	5255 „ 50 „
6) Kölcsön	5000 „ — „
7) Tartalék alapra	13 „ 25 „
Összesen	126713 ft 67 kr.

Kiadás.

1) Egész részvény kamatára	6 ft — kr.
2) Kamatra kiadott összeg	117895 „ — „
3) Vegyes kiad. és kezel. költség	461 „ 71 „
4) Betét visszafizetése	7638 „ 97 „
5) Ennek kamata	308 „ 35 „
6) 1871. nov. 30-ki pénzkészlet	403 „ 64 „
Összesen	126813 ft 67 kr.

Oláh Ödön,
ellenőr.

KOLENER JÓZSEF,
kiadótárs.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztőtárs.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Életbiztosítási utazók és ügynökök

előnyös feltételek mellett nyerhetnek alkalmazást a „Nemzeti biztosító társaság“ miskolczi vezérügynökségénél; hova a vállalkozni akarók ajánlkozásaikat beküldeni sziveskedjenek. — Gyakorlott egyének előnyben részesülnek. —

Myomatott Weisz Mór özvegyénél, S. a. Ujhelyben 1871.